

Klimavo Primirje Uoci Predsednickih Izbora

Author: [IWPR Balkans](#)

Sastanak u jednom skopskom restoranu spasio je makedonsku vladajuću koaliciju. Ali, kada predizborna predsednička kampanja bude okončana 31. oktobra, biće potrebno mnogo više od zajedničke solje kafe da dve glavne partije ostanu zajedno.

Dok sat otkucava poslednje minute pre početka predizborne predsedničke kampanje 1. oktobra, poslanici dveju partija makedonske koalicije su još uvek u svadji. Kraj izbora neće značiti i prestanak razmirica među njima.

Dve partije - Unutrasnja makedonska revolucionarna organizacija Demokratska partija za makedonsko nacionalno jedinstvo (VMRO-DPMNE) i Demokratska alternativa (DA) su jedva izbegle kolaps koalicije i vlade u toku poslednje parlamentarne sednice 22. septembra.

Nevolje su počele 2. septembra sa spornim glasanjem u parlamentu o otpustanju predsednika Državne izborne komisije, Liljane Ristove Ingilzove kao i dva druga člana komisije.

Opozicija se protivila ovom otpustanju i pozdravila je istup u toku popodneva predsednika makedonskog Parlamenta i član DA partije, Save Klimovskog,. On nije prisustvovao sednici, ali je popodne izjavio da nije otopostovana parlamentarna procedura prilikom glasanja.

Njegovim upozorenjem da je DA spremna da ovu odluku iznese pred Ustavni sud , ova stranka je stala na stranu opozicije. Iznenađena ovim postupkom, vladajuća stranka koalicije VMRO-DPMNE se složila za još jednu rundu glasanja, ali je uzvratila udarac sledećeg dana kada je njeno članstvo u Parlamentu zahtevalo ostavku Klimovskog.

Posto su lideri koalicionih partija bili u to vreme van zemlje, ovaj 'kratki spoj' u masineriji vlade je pripisan nervoznim poslanicima.

Izgleda da je moralo doći do sastanka na najvišem nivou između petočlane delegacije sa obe strane i VMRO-DPMNE premijerom Ljubcom Georgievskim i predsedničkim kandidatom DA, Vasilom Tupurkovskim da bi se izgladila svadja. Sastanak je održan u omiljenom prebivalistu makedonskih političara, u piceriji Galija. Tom prilikom su se dve strane dogovorile dok su pile kafu, da se organizuje novo glasanje po pitanju otkaza komisiji ukoliko VMRO-DPMNE povuče zahtev za ostavku predsednika.

Sklopljeni mir nije dugo trajao i doskorašnji parteri su se ponovo svadjali u parlamentu. Ovaj put prepirka je vodjena u vezi sa sporazumom između Makedonije i Grčke o izgradnji naftovoda između Soluna i Skoplja, kao dela većeg ugovora o kupovini nekadašnje državne rafinerije OKTA.

Posto je parlament odobrio ovaj predlog u julu, makedonski predsednik Kiro Gligorov je upotrebio veto i odbio da potpiše odluku. Po ustavu se ovaj predlog zakona morao vratiti na ponovno raspravljanje u Parlamentu Makedonije, Parlament bi onda vodio još jednu debatu o predlogu zakona, a predsednik bi potpisao odluku kada ona stupi na snagu.

Suoceni sa neprihvatanjem predloga zakona na sednici 17. septembra, potpredsednici VMRO-DPMNE su insistirali da poslanici daju svoj pristanak, jer je njihov predsednik partije i premijer lično obećao grckom premijeru Costasu Simitisu na sastanku da će odluka biti sprovedena.

Posle osmocasovne uzarene debate i uprkos protestima iz redova VMRO-DPMNE, predsednik parlamenta Klimovski je prekinuo sednicu rekavsi da su poslanici umorni. Poslanici VMRO-DPMNE su shvatili ovu odluku kao oklevanje od njihove strane da odobre predlog zakona koji bez njihove podrške ne bi bio izglasan.

Pale su teske optuzbe. Koordinator parlametarnih poslanika i clan VMRO-DPMNE, Ljuben Paunovski je objavio da ce se ponovo aktivirati zahtev sa ostavku Klimovskog. U medjuvremenu je predstavnik VMRO-DPMNE koji je clan Drzavne izborne komisije, uspeo da odgodi formalno odobrenje predsednicke kandidature lidera DA, Tupurkovskog.

VMRO-DPMNE tvrdi da Tupurkovski nije ispunio uslov da je ziveo bar deset od poslednjih petnaest godina u Makedoniji. Tupurkovski je sest godina bio predstavnik Makedonije u Beogradu. Makedonija je objavila nezavisnost u jesen 1990.godine, a poslaniku iz VMRO-DPMNE, sada misli da je bivsa zajednicka drzava u kojoj je Tupurkovski ziveo - strana drzava.

Naravno, ovo je bila poruka Tupurkovskom i njegovoj partiji ili da glasaju za sporazum ili da partija izgubi predsednickog kandidata.

Ova pretnja je ozbiljno shvacena i 22.septembra je parlament odobrio ovaj sporazum, iako su predstavnici DA partije ranije tvrdili da ce uprkos zeljama koalicionih partnera negativno glasati.

Ali, oni su bili svesni da bi kolaps koalicije i vlade ne samo smanjio sanse predsednickog kandidata DA partije, vec bi morali ici u nove parlamentarne izbore.

Suoceni sa ovom politickom apokalipsom, Georgijeovski i Tupurskovski izgleda da su otisli jos na jednu kafu u Galiju i objavili privremeno primirje bar dok traju izbori. Malo je onih koji veruju da ce ova slaba koalicija ziveti dugo posle predsednickih izbora.

Iso Rusi je novinar iz Skoplja.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/klimavo-primirje-uoci-predsednickih-izbora>